

**Казан шәһәре Мәскәү районының
“105нче татар телендә белем һәм
тәрбия бирүче катнаш төрдәге
балалар бакчасы”**

**Балалар өчен юл йөрү
кагыйдәләре буенча
куелган театраль күренеш:**

“Йомры икмәк-юл кагыйдәләрен бозучы”

(мәктәпкә әзерлек төркеме)

Тәрбияче: Хисматуллина Г.И.

Алып баручы: -Бер авылда – эби белән бабай яшәгәннәр.

Бабай:-Безнең гаиләдә ике кеше-эби белән бабай яшибез.

Эби:-Без бабай белән дус яшибез. Тик безгә күнелсез, яңыбызда кызыбыз белән улыбыз юк.

Бабай:-Эби, әйдә, камырдан бер бала яса! Безгә күнелле булыр.

Алып баручы:-Эби йомры-икмәкне пешереп, аңа кинәш бирә:

Эби:-Йомры-икмәк, син өйдән чыгып китмә, юллар киң, анда машиналар да куп. Урамга чыкканчы сиңа юл йөрү кагыйдәләрен белергә кирәк.

Алып баручы:-Әмма, йомры-икмәк әбинең сүзен тыңламаган, юл буйлап тәгәрәп киткән.

Йомры-икмәк (жыр жырлый):

“Миң йомры-икмәк, миң йомры-икмәк
Тәгәрәп йөри алам.
Тик эби-бабай өендә
Озак утыра алмам.
Машинадан курыкмыйм,
Урамда йөри алам.

Йомры-икмәк юлга чыга-“Автомагистраль” билгедә тукты, каршыга куян сикереп килә.

Куян:-Тукта әле йомры-икмәк,

Син кая ашыгасың?

Монда йөрергә ярамый,

Әллә шуны белмисең?

Менә бу “Автомагистраль”

“Юл йөрү кагыйдәсе исендә тот,

Бик каты һәм таләпчән!

Жәяүле өчен-тротуар!

Син юл кырыеннан бар!

Шәһәр чите-шосседа

Тротуар бөтенләй юк.

Кешеләр сул яктан бары,

Транспортка каршы хәрәкәт итәргә тиеш!”

Йомры-икмәк куяны тыңламаган, тәгәрәп алга китте һәм жыр жырлай:

“ Миң йомры-икмәк, миң йомры-икмәк

Тәгәрәп йөри алам.

Тик эби-бабай өендә

Озак утыра алмам.
Машинадан курыкмыйм,
Урамда йөри алам”.

“Жәяуле юлы” билгедә тукты, каршына бүре чыга.

Бүре:- Тукта эле йомры-икмәк,
Сиң кая ашыгасың?
Бу бит **“Жәяуле юлы”**,
Истә тот бу билгене:
“Аклы-каралы юл буйлап
Жәяуле горур атлый.
Чөнки белә-шушы билге
Гомерен уяу саклый.
Күрәсең, аңы йөртүче
Күрмәс дип уйлаганнар.
Кырыйларын эле тагын
Сарыга буяганнар.
Әлеге билге кисәтә
Йөртүчене бу хакта:
-Игътибарлы булыгыз,-ди
Жәяуле үткән чакта!”

Йомры-икмәк бүрене дә тынламышча, тәгәрәп киттә һәм жыр жырлый:

“Миң йомры-икмәк, миң йомры-икмәк
Тәгәрәп йөри алам.
Тик әби-бабай өендә
Озак утыра алмам.
Машинадан курыкмыйм,
Урамда йөри алам”.

“Жир асты” юлыда тукты, каршына аю чыга.

Аю:-Тукта эле йомры-икмәк,
Сиң кая ашыгасың?
Болай йөрсәң, сиң бик тиздән
Машинага элэгәсең!
“Монсы тагын нинди баз,
Гүя, жәнлек авызы.
Төшләрә дә бар бугай,
Бәлки, ул бик явыздыр?!
Ләкин никтер бу базга
Төшәләр көлә-көлә.
Баскычы бар-нинди баз бу?
Жавабын, йә кем белә?”

-Әе, бу бит: “Жәяүлеләрнең жир асты” кичүе.

Йомры-икмәк аюны тыңламаган, тәгәрәп юлга китә һәм җыр җырлый:

“Миң йомры-икмәк, миң йомры-икмәк
Тәгәрәп йөри алам.
Тик әби-бабай өендә
Озак утыра алмам.
Машинадан курыкмыйм,
Урамда йөри алам”.

Каршына “Светофор” чыга.

Светофор:-Тукта әле йомры-икмәк,
Сиң кая ашыгасың?
“Бу билгене күрми үтү
Мөмкин түгел һич кенә.
Кызыл, сары, яшел күзле
Ак өчпочмак ич менә!
Кызыл әйтер: “Туктап кал!”
Сары әйтер: “Игътибар!”
Яшел әйтер: “Юл ачык,
Карап кына атлап чык!”

Йомры-икмәк “Светофорны” да тыңламаган, тәгәрәп юлга чыга һәм җыр җырларга башлады, юлга машина чыга-йомры-икмәкне тапты...

Алып баручы: -Йомры-икмәк светофорны тыңламыйча алга чапкан һәм машина астына эләккән.

“Юлны аркылы чыкканда,
Йомры икмәк чак котыла.
Бәреләп һәм кысылып,
Өенә кайтып егыла”.

Йомры-икмәк:-Юл йөрү билгеләрен беләсәкмен, башка юлга йөгәрәп чыккмам.

Әкият геройлары сәхнә уртасына чыгып балаларга сорау бирәләр.

Алып баручы:-Балалар, йомры-икмәк нинди юл йөрү кагыйдәләрен бозган?
(Йомры-икмәк юл йөрү кагыйдәләрен һәм юл билгеләрен белмәгән. Шүңа күрә ул машина астына эләккән).

Йомры-икмәк: -Жәяүлеләр кайдан йөрергә тиеш? (Жәяүлеләр бары тик тротуардан гына йөрергә тиеш. Каршы килүчеләр белән бәрелешмәч өчен, тротуарның уң ягыннан барырга кирәк).

Куян:- Юлны кайдан чыгарга кирэк? (Юлны “зебра” яки “Жэяүлелэр юл кичүе” билгесе булган урында гына аркылы чыгарга ярый. “Жир асты кичүе” һәм “Жир өсте кичүе” билгеләре дә юлны чыгарга ярдәм итә).

Бүре:- Юлга ни өчен кинәт кенә йөгереп чыгарга ярамый? (Машиналар юлына йөгереп чыгарга ярамый, чөнки юлда көтмэгәндә машина килеп чыгуы бар. Транспорт туктап өлгерә алмаса, һәлакәт булырга мөмкин).

Аю:-Сез нинди транспорт төрләрен беләсез?(Транспорт төрләре: жир өсте, жир асты, су транспорты, тимер юл транспорты, һава транспорты).

Светофор:-Балалар, без нинди юл йөрү билгеләрен белергә тиеш? (Жэяүле балалар түбәндәге юл билгеләрен белергә тиеш: “Жэяүлелэр юл кичүе”, “”Жир аста кичүе”, “Жир өсте кичүе”, “Велосипедларга хәрәкәт итү тыела”, “Велосипед юлы”, “Жэяүлеләргә хәрәкәт итү тыела”).

Бөтен геройлар һәм балалар:

**“Сәламәт булайым дисән,
Юл йөрү кагыйдәләрен
Яттан белергә кирәк!”**

Бурычлар:

- 1.Кызыксындыру формасын кулланып юл йөрү кагыйдэләрен ныгыту.
- 2.Балаларны геройларның хис-тойгыларын кәефләрен биррергә өйрәтү.
- 3.Һәрбер персонаж өчен хәрәкәт, жест формаларын тудыру.

Катнашучылар:

- 1.Алып баручы- Полина
- 2.Бабай-Азат
- 3.Әби-Азалия
- 4.Йомры-икмәк- Ранель
- 5.Куян-Анвар
- 6.Бүре-Денис
- 7.Аю-Данис
- 8.Светофор-Маргарита
- 9.Машина-Кирилл

Балалар:

10. Имиль
11. Адель
12. Евгений
13. Елена
14. Ильдар
15. Анжела

Кулланылган әдәбият:

- 1.**К.В. Петрова “Как научить детей ПДД”. Планирование занятий, конспекты, кроссворды, дидактические игры, 2013.
- 2.**Сочинения – сказки по Правилам дорожного движения.
- 3.** “Серле китап”- “Таинственная книга” перевод С. Гайнуллиной.
- 4.**Т.Ф. Саулина “Три сигнала светофора”.
- 5.** Н. Пикулева “Дорожная азбука”